

PODZEMNE VODE V ALUVIALNIH VODONOSNIKH V SEPTEMBRU 2005

GROUNDWATER RESERVES IN ALLUVIAL AQUIFERS IN SEPTEMBER 2005

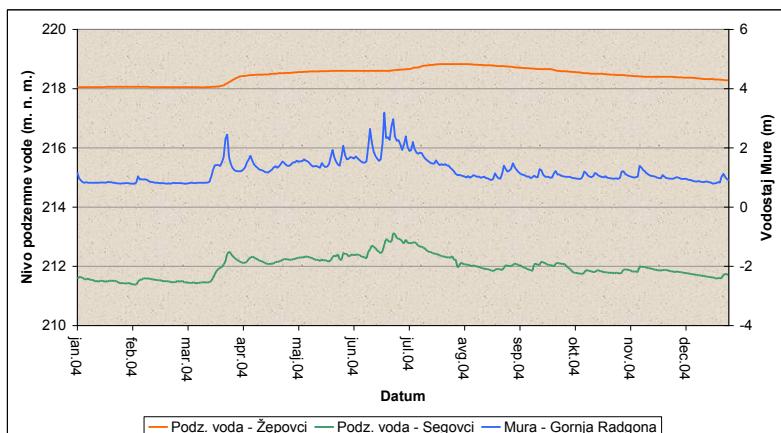
Urša Gale

Sepembra smo na večini merskih mest v aluvialnih vodonosnikih izmerili običajne in visoke gladine podzemne vode. Izjemno visoko vodno stanje je bilo v vodonosnikih Celjske kotline, Vrbanskega platoja, Šentjernejskega polja ter delih vodonosnikov Apaškega, Ptujskega, Krškega, Brežiškega in Ljubljanskega polja. Od nekajmesečnih nizkih vodnih zalog so si opomogli vodonosniki Vipavske doline, kjer smo septembra zabeležili običajno vodno stanje. Običajne gladine podzemne vode so bile tudi Kranjskem polju ter v večjem delu Prekmurskega in Dravskega polja.

Na območju aluvialnih vodonosnikov je septembra padlo več padavin, kot je značilno za ta mesec. Zabeleženi so bili širje večji padavinski dogodki. Največ dežja je padlo v zadnjih dneh meseca. Količinsko je bilo največ padavin zabeleženih na Ljubljanskem polju, kjer je bila povprečna mesečna količina presežena za več kot enkrat. Presežek padavin za več kot tretjino je bilo na območju vodonosnikov Krško Brežiške kotline in Vipavske doline. Običajnim vrednostim so se najbolj približala območja Celjske kotline in doline Mure, kjer je bil padavinski presežek nekaj odstoten.

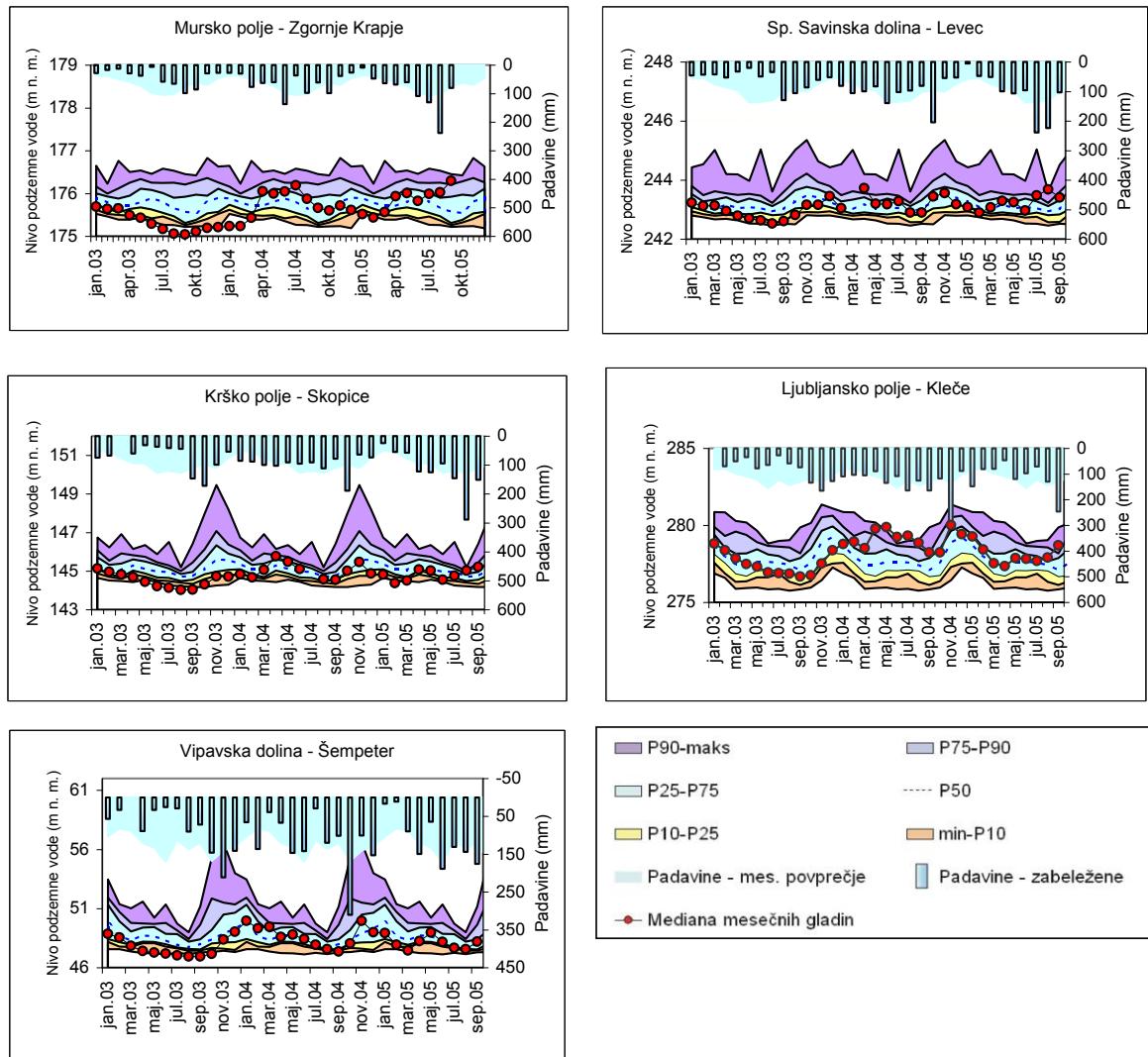
Nivoji podzemne vode so bili septembra na pretežnih merskih mestih nad običajnimi vrednostmi. Maksimum iz primerjalnega obdobja je bil septembra zopet presežen na Vrbanskem platoju, nove do sedaj najvišje gladine pa smo pretekli mesec zabeležili tudi v Bukovšku na Brežiškem polju in v Šentjakobu na Šentjernejskem polju. Največji absolutni mesečni dvig podzemne vode je bil izmerjen v Mostah na Kranjskem polju in je znašal 243 centimetrov, največji mesečni upad, 171 centimetrov, pa je bile na postaji v Krški vasi na Krškem polju. Glede na maksimalno amplitudo nihanja podzemne vode je bil največji dvig, 35 %, septembra zabeležen v Bukovšku na Brežiškem polju, največji upad pa v Spodnjem Starem Gradu na istem polju kjer je znašal 32% največje amplitude.

Z znižanjem vodostaja reke Mure se je v septembru znižala tudi gladina podzemne vode na merskih mestih Apaškega, Murskega in Prekmurskega polja, ki so pod vplivom režima reke. Kljub temu so bile zaloge podzemne vode na teh mestih še vedno nadpovprečne. Slika 1 prikazuje vpliv nihanja vodostaja Mure na nivo podzemne vode na Apaškem polju v letu 2004. Medtem ko je v osrednjem delu polja na postaji Žepovci vpliv reke dušen, je ta bolj izrazit v Segovcih na severnem robu polja, blizu reke.

Slika 1. Vpliv nivoja reke Mure na režim podzemne vode na Apaškem polju

Figure 1. Influence of water level of the Mura River on groundwater regime in Apaško polje

Slika 2. Mediana mesečnih gladin podzemnih voda (m.n.v.) v letih 2003, 2004 in 2005 – rdeči krogi, v primerjavi z značilnimi percentilnimi vrednostmi gladin primerjalnega obdobja 1990-2001

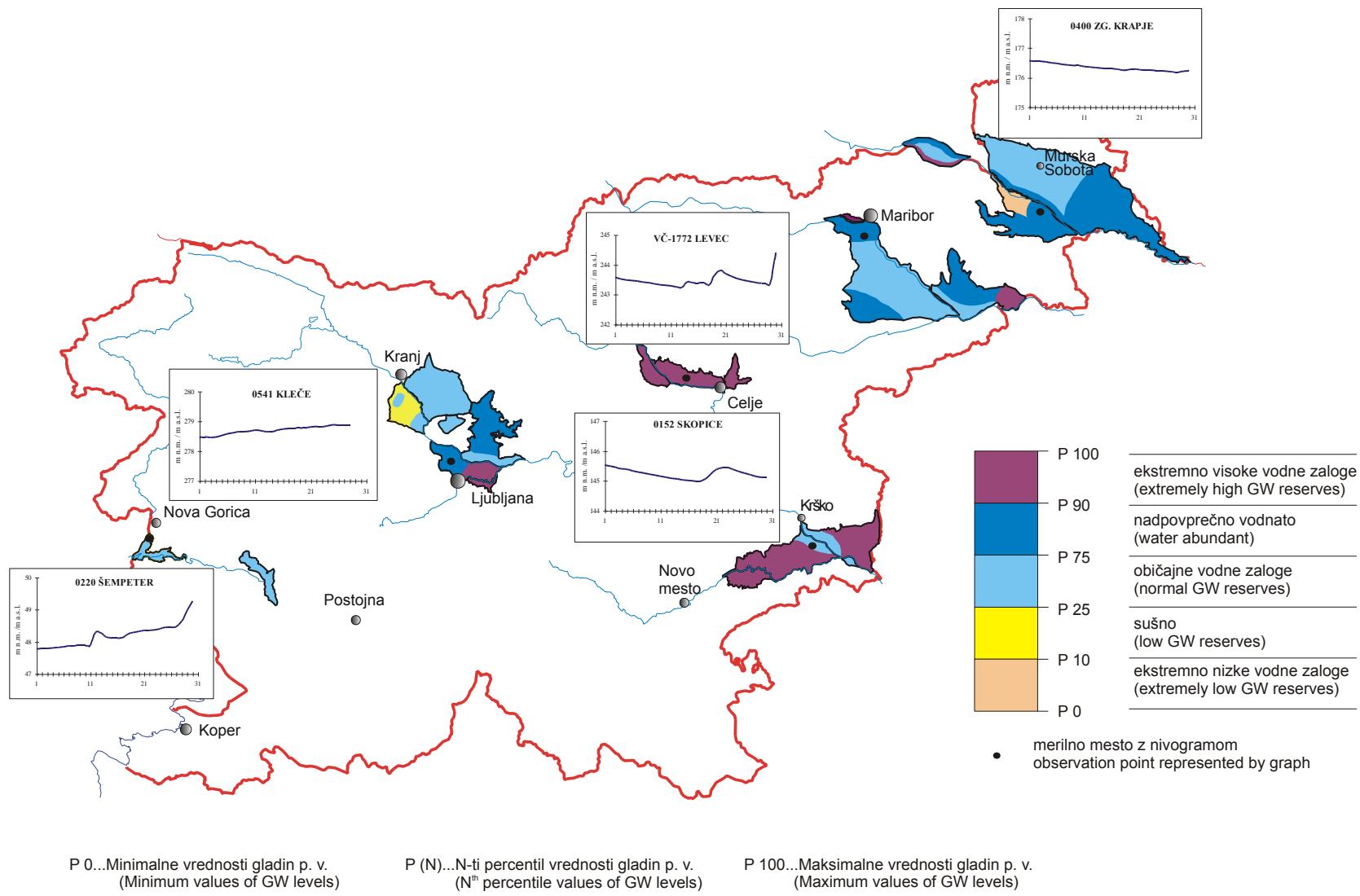
Figure 2. Monthly medians of groundwater level (m a.s.l.) in years 2003, 2004 and 2005 – red circles, in relation to percentile values for comparative period 1990-2001.

Dotoki so septembra prevladovali nad iztoki na Dravskem in Sorškem polju, v spodnji Savinjski in Vipavski dolini ter na Vrbanskem platoju. Posledično so se zaloge podzemnih vod v teh predelih povečale. Na ostalih vodonosnikih smo septembra zabeležili prevladajoč upad podzemne vode, kar je vodilo k zmanjšanju zaloga podzemne vode.

Septembra lani je bilo stanje zalog podzemnih vod manj ugodno kot letos. Hidrološka suša je tedaj zajela pretežne dele vodonosnikov severovzhodne Slovenije ter Vipavske doline. Drugod je bilo stanje zalog v območju običajnih vrednosti.

SUMMARY

In September high groundwater levels prevailed due to high amount of precipitation. Extremely high groundwater reserves were recorded in Savinja valley, Vrbanski plato and in some other parts of alluvial aquifers over the country. In other parts normal groundwater reserves were mostly measured.

Slika 3. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu septembru 2005 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, P. Gajser, V. Savič)
Figure 3. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in September 2005 (U. Gale, P. Gajser, V. Savič)